

РОЗРОБКА СТРАТЕГІЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА У СТАН СИСТЕМНО-ДОСКОНОЛОЇ БІЗНЕС-ОРГАНІЗАЦІЇ

Гагарінов О. В., аспірант кафедри державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Підприємство в ринковій економіці розглядається з позиції відкритої бізнес-системи. Проте більшість саме вітчизняних підприємств недостатньо досконалі порівняно із західними аналогами, про що свідчить, наприклад, зазначений вище рейтинг конкурентоспроможності. На практиці недосконалість функціонування проявляється у формі збоїв, відмов, порушень, аварій і навіть катастроф визначають теперішні умови функціонування вітчизняних організаційних систем. В свою чергу, системні порушення негативно впливають на якість продукції і послуг, які виробляються, на ефективність економічної діяльності і, як наслідок, на конкурентоспроможність як самого об'єкту господарювання так і надсистеми в цілому. Причиною такої ситуації є збої, відмови та порушення у роботі елементів та зв'язків між ними, а значить їх недосконалості.

Аналіз досліджень дає змогу говорити про те, що у вітчизняній науці та практиці поширеним є такі види трансформацій підприємств в межах трьох видів стратегій трансформації: інтеграційна стратегія (створення, з'єднання, об'єднання); інтеграційно-дезінтеграційна (поділ-з'єднання, перетворення), дезінтеграційна (поділ, роз'єднання).

В свою чергу кожному з видів трансформації притаманні певні її варіанти, а саме: створення господарських товариств, створення унітарних державних і муніципальних підприємств, створення публічних акціонерних товариств; злиття або приєднання підприємства; покупка відділення, філіалу, філіальної мережі, збутової мережі, покупка пакету акцій; об'єднання незалежних підприємств; об'єднання напівзалежних підприємств; об'єднання залежних підприємств; покупка-продаж частини підприємства; створення спільних підприємств; франчайзинг; акціонування; націоналізація; розділ на незалежні підприємства; виділення дочірніх або залежних підприємств; умовне ділення; роз'єднання незалежних підприємств; роз'єднання напівзалежних підприємств; роз'єднання залежних підприємств; добровільна ліквідація; ліквідації за рішенням суду; банкрутство.

Традиційні концептуальні підходи до стратегії трансформації підприємства, наприклад ті, які описані вище, актуальні тільки з позицію виникнення певних ситуацій і корисні у вирішенні конкретних завдань, як то: оптимізації оподаткування, вирішення проблем з платоспроможністю тощо. Проте, якщо мати на меті в першу чергу досягнення стану довгострокової ефективності у турбулентному середовищі, в якості цільової повинна виступати функція досягнення стану системно досконалої бізнес-організації. Згідно роботи Кобзева П. М. [1, с. 32-33] системна досконалість – це багатоаспектна досконалість устрою системи і її внутрішнього середовища, яка проявляється при взаємодії із зовнішнім середовищем з максимально можливою реалізацією в них відомих в теорії систем системних властивостей і досконалість організації функціонування системи з максимально можливим дотриманням відомих в теорії систем системних принципів і закономірностей функціонування систем.

Досягнення вітчизняними промисловими підприємствами стану системної досконалості через розробку відповідної стратегії трансформації є необхідною умовою подальшого їх функціонування та формування можливості до розвитку у світовому конкурентному середовищі. Розроблений автором теоретико-методичний підхід цьому сприятиме. Проте спираючись на складність поставленої науково-практичної проблеми ці дослідження потребують подальшого поглиблення в розрізі розробки конкретних методичних рекомендацій щодо реалізації зазначеної стратегії трансформації.

Література: Кобзев П. М. Определение уровня системного совершенства предприятия на основе иерархической модели оценочных показателей. Управление развитием. ХНЕУ. 2004. № 1. С. 31–39.